

U 105/2022 VP VANHEMMUUSASETUS – VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄ 2.11.2026

Eduskunnan lakivaliokunnan kuuleminen 5.11.2026

Suomen Asianajajat
AA Hanna Rahikka

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER

NEUVOTTELUISSA RATKAISTUT KYSYMYKSET

- Suomalaiset hallinnolliset vanhemmuuspäätökset kuuluvat nyt asetuksen piiriin (4 art. 4 alakohta)
- Sovellettava laki määräytyy lapsen asuinpaikan mukaan silloin, kun asia tulee vireille (17 a art.)
- Vastaavat (suurelta osin) Suomen Asianajajien vuonna 2023 asiasta antamassa lausunnossa esiin nostamiin kysymyksiin

AVOIN KYSYMYS: TOIMIVALTAPERUSTEIDEN LAAJUUS

- Asian voi viedä lapsen, vastaajan tai vanhemman asuinmaahan tai lapsen tai vanhemman kansalaisuusmaahan (6 art. 1 kohta)
- Useita rinnakkaisia käsittelymaita: vireillepanija voi valita itselleen edullisimman (forum shopping)
- Toinen vanhempi voi joutua puolustautumaan maassa, jossa kumpikaan ei asu
- Vieraan valtion lain soveltaminen pidentää menettelyä, lisää kustannuksia ja heikentää ennakoitavuutta
- Muissa EU:n perheoikeudellisissa asetuksissa kansalaisuusperusteista on pyritty luopumaan tai tekemään ne toissijaisiksi

TIIVIIMPI YHTEISTYÖ: OIKEUDELLISET VAIKUTUKSET

- Asetus sitoisi vain osallistuvia jäsenvaltioita (vähintään yhdeksän)
- Jos Suomi ei osallistu, Suomessa sovelletaan kansallisia sääntöjä – myös osallistuvissa maissa annettuihin päätöksiin
- Suomi voisi liittyä yhteistyöhön myöhemmin (SEUT 328 art.)
- Valiokunnan arvioitavaksi: toimivaltaperusteiden laajuus suhteessa oikeusturvaan ja menettelyjen sujuvuuteen

1919

SUOMEN ASIANAJAJAT
FINLANDS ADVOKATER